

Dokument z posiedzenia

B10-0085/2024

2.10.2024

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji
/ wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 136 ust. 2 Regulaminu

w sprawie wzmocnienia odporności Mołdawii na rosyjską ingerencję przed
zbliżającymi się wyborami prezydenckimi i referendum konstytucyjnym w
sprawie integracji z UE
(2024/2821(RSP))

**Yannis Maniatis, Nacho Sánchez Amor, Sven Mikser, Thijs Reuten, Dan
Nica, Victor Negrescu, Gheorghe Cărciu, Mihai Tudose, Adrian-Dragoș
Benea, Gabriela Firea, Maria Grapini, Claudiu Manda, Vasile Dîncu,
Ștefan Mușoiu**
w imieniu grupy S&D

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wzmocnienia odporności Mołdawii na rosyjską ingerencję przed zbliżającymi się wyborami prezydenckimi i referendum konstytucyjnym w sprawie integracji z UE (2024/2821(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Mołdawii,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 27 czerwca 2024 r.,
 - uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony¹,
 - uwzględniając opinię Komisji w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022)0406),
 - uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Mołdawia jest bliskim i cenionym partnerem UE; mając na uwadze, że jej wniosek o członkostwo w UE oraz decyzja Rady Europejskiej o przyznaniu jej statusu kraju kandydującego pod warunkiem zrealizowania dziewięciu kroków wskazanych w opinii Komisji świadczą o dużych wspólnych ambicjach szybkiej integracji z UE; mając na uwadze, że poprzez układ o stowarzyszeniu oraz pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu, obowiązującą od 2016 r., UE i Mołdawia zobowiązały się promować stowarzyszenie polityczne i osiągnąć integrację gospodarczą;
- B. mając na uwadze, że rząd Mołdawii rozpoczął bezprecedensowo ambitny proces reform politycznych, sądowych i instytucjonalnych oraz wykazał się niezłomną determinacją w realizacji dziewięciu kroków wskazanych w opinii Komisji, aby spełnić warunki niezbędne do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, w sprawie których Rada Europejska podjęła pozytywną decyzję 14 grudnia 2023 r.; mając na uwadze, że intensywne wdrażanie istniejących porozumień przez rząd Mołdawii dowodzi jego zaangażowania w ściślejszą współpracę i integrację z UE; mając na uwadze, że zdecydowana większość obywateli Mołdawii popiera członkostwo w UE;
- C. mając na uwadze, że decyzja Rady Europejskiej z grudnia 2023 r., aby rozpocząć negocjacje akcesyjne z Mołdawią, i zwołanie w czerwcu 2024 r. pierwszej konferencji międzyrządowej w sprawie przystąpienia Mołdawii do UE to historyczne momenty w stosunkach tego kraju z UE, potwierdzające, że przyszłość Mołdawii i jej obywateli jest ściśle związana z UE;
- D. mając na uwadze, że przystąpienie do UE pozostaje procesem opartym na zasługach i

¹ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4, ELI: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:22014A0830\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:22014A0830(01)).

zależy od spełnienia ustalonych kryteriów i warunków;

- E. mając na uwadze, że demokracja w Mołdawii okazała się odporna na rosyjską dezinformację i propagandę mimo wzmożonej działalności dywersyjnej ze strony Rosji i wspieranych przez nią podmiotów;
- F. mając na uwadze, że niesprowokowana, nieuzasadniona i nielegalna wojna napastnicza Rosji przeciw Ukrainie ma wielki wpływ na bezpieczeństwo i stabilność w regionie oraz zagraża sytuacji makroekonomicznej, stabilności finansowej, rozwojowi demokratycznemu i spójności społecznej Mołdawii, co jeszcze bardziej zwiększa ryzyko i skalę ubóstwa, inflacji i emigracji; mając na uwadze, że Rosja, we współpracy z krajowymi podmiotami, które sponsoruje, pobudza i wykorzystuje wynikającą z tego powszechną niepewność gospodarczą i geopolityczną oraz niepewność w zakresie bezpieczeństwa do delegitymizacji proeuropejskiej polityki rządu i wspierania sprzeciwu wobec niej;
- G. mając na uwadze, że przewidziane aktywne działania obejmują zakładanie i promowanie fasadowych organizacji udających organizacje pozarządowe i „ośrodki kultury”, sianie dezinformacji w internecie i poza nim, aby stworzyć silny prorosyjski elektorat polityczny i społeczny, przywrócenie zależności Mołdawii od rosyjskich węglowodorów oraz podejmowanie działań mogących doprowadzić do zbrojnej eskalacji w Naddniestrzu – okupowanym regionie Mołdawii;
- H. mając na uwadze, że przebywający obecnie na wygnaniu prorosyjscy oligarchowie Ilan Șor i Władimir Płachotniuk, oskarżeni i skazani w związku z praniem pieniędzy i defraudacją, są podejrzani o współpracę z Rosją na rzecz osłabienia rządu Mołdawii; mając na uwadze, że sojusznicy Ilana Șora mieli od sierpnia 2022 r. aktywnie zachęcać ludzi do udziału w swoich protestach, organizować im kwestie logistyczne i zapewniać rekompensatę finansową;
- I. mając na uwadze, że długotrwałe i wielokanałowe kampanie dezinformacji, propagandy i manipulacji politycznej ze strony Rosji w Mołdawii nasiliły się od czasu pełnoskalowej napaści Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r.; mając na uwadze, że w zaktualizowanej strategii bezpieczeństwa narodowego Mołdawii jest mowa o tym, że za różnymi kampaniami dezinformacyjnymi i innymi atakami hybrydowymi stoi Rosja;
- J. mając na uwadze, że od 2021 r. Rada przyjęła w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju środki pomocy dla sił zbrojnych Mołdawii o wartości 137 mln EUR;
- K. mając na uwadze, że UE ustanowiła partnerską misję UE w Mołdawii, która jest cywilną misją w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony bez mandatu wykonawczego, aby zwiększyć odporność sektora bezpieczeństwa w obszarach zarządzania kryzysowego i zagrożeń hybrydowych, w tym cyberbezpieczeństwa i przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje; mając na uwadze, że wzmocnienie tych kluczowych wysiłków dzięki zwiększonej pomocy UE może wiele zmienić;
- 1. wyraża pełne i niezachwiane poparcie dla niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Mołdawii; zdecydowanie potępia – podejmowane przez Rosję, prorosyjskich oligarchów i sponsorowanych przez Rosję lokalnych popleczników –

ciągłe i skoordynowane próby destabilizacji Mołdawii, stworzenia podziałów w mołdawskim społeczeństwie i zachwiania proeuropejskiego kursu Mołdawii przez ataki hybrydowe, wykorzystywanie dostaw energii jako broni, dezinformację, groźby bombowe, wyreżyserowane protesty, zagrożenie użyciem przemocy i stosowanie przemocy;

2. podkreśla, że ingerencja Rosji poważnie wpływa na społeczeństwo mołdawskie, pogłębia jego polaryzację, osłabia zaufanie do instytucji demokratycznych i powoduje eskalację napięć społecznych; jest przekonany, że UE musi okazać solidarność z narodem Mołdawii i jak najbardziej zdecydowanie wspierać wysiłki tego kraju w mierzeniu się z konsekwencjami wojny napastniczej Rosji przeciw Ukrainie oraz próbami destabilizacji podejmowanymi przez Rosję i podmioty prorosyjskie;
3. apeluje do Rady, aby objęła ukierunkowanymi środkami ograniczającymi osoby i organizacje przeprowadzające ataki hybrydowe na Mołdawię;
4. pochwała ustanowienie i działania partnerskiej misji UE w Mołdawii, która – jako cywilna misja w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – zapewnia rządowi Mołdawii dostosowane do potrzeb wsparcie w przeciwdziałaniu cyberzagrożeniom, zagrożeniom hybrydowym i dezinformacji; zwraca uwagę na liczne projekty partnerskie i projekty współpracy prowadzone przez partnerską misję UE we współpracy z rządem Mołdawii, takie jak wspieranie rozwoju krajowej strategii bezpieczeństwa, ustanowienie i uruchomienie Centrum ds. Komunikacji Strategicznej i Zwalczania Dezinformacji oraz Agencji ds. Cyberbezpieczeństwa, a także ukierunkowane wsparcie dla różnych ministerstw i struktur rządowych; wzywa Radę, Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) do zapewnienia dodatkowych zasobów, w tym ludzkich i finansowych, sprzętu i pomocy ekspertów cywilnych, niezbędnych do dalszej realizacji mandatu misji po maju 2025 r.;
5. apeluje do Rady, Komisji i ESDZ, aby dogłębnie i niezwłocznie przeanalizowały możliwość znacznego zwiększenia obecnych środków wsparcia, biorąc pod uwagę rosnące zagrożenie bezpieczeństwa Mołdawii oraz potrzebę wzmocnienia odporności mołdawskich instytucji państwowych, sił zbrojnych i społeczeństwa na zewnętrzne próby destabilizacji i prowokacji; apeluje zatem, aby stopniowo włączać Mołdawię w przyszłe inicjatywy ustawodawcze i programy związane z europejskim bezpieczeństwem i europejską obroną;
6. domaga się, aby Rada, Komisja i ESDZ – bazując na dotychczasowych wysiłkach mołdawskiego rządu – nadal zacieśniały współpracę z Mołdawią w celu zwiększenia jej odporności na zagrożenia hybrydowe za pomocą ukierunkowanych środków, np. przez promowanie rozpowszechniania niezależnych treści medialnych w regionach głównie rosyjskojęzycznych, wspieranie pracy dziennikarzy i organizacji społeczeństwa obywatelskiego dążących do przeciwdziałania dezinformacji oraz publiczne kampanie na rzecz poprawy umiejętności korzystania z mediów i informacji w społeczeństwie; domaga się ponadto, aby udzielić rządowi Mołdawii dodatkowych zasobów i wiedzy technicznej, które będą pomocne w komunikacji strategicznej, koordynacji wewnętrznej i budowaniu zdolności w związku z atakami hybrydowymi oraz w szybkim wykrywaniu i demaskowaniu dezinformacji; docenia wysiłki mołdawskiego społeczeństwa obywatelskiego, które wspiera walkę rządu z dezinformacją, promuje wartości

demokratyczne i zwiększanie odporności mołdawskiego społeczeństwa na ataki hybrydowe;

7. popiera podpisane w maju 2024 r. partnerstwo UE i Mołdawii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, które sprzyja bliskiej i dostosowanej do potrzeb współpracy na rzecz wspólnego sprostania wspólnym wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa i wzmocnienia odporności Mołdawii; popiera też stałe prace prowadzone na wysokim szczeblu w ramach dialogu na temat polityki i bezpieczeństwa między UE a Mołdawią w celu zacieśnienia współpracy w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a także omawiania istotnych kwestii bezpieczeństwa i stabilności w regionie, możliwości ścisłej koordynacji oraz skutecznych środków wsparcia i pomocy; wyraża uznanie dla Mołdawii za coraz lepszą koordynację i dostosowanie się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB); podkreśla, że ważne jest, aby Mołdawia przyjęła wobec Rosji środki ograniczające zgodne z WPZiB;
8. nalega, aby Rada i Komisja w równym stopniu nadal wspierały wysiłki władz mołdawskich na rzecz utrzymania stabilności makroekonomicznej, zagwarantowania pełnego bezpieczeństwa energetycznego kraju i szybkiego działania na rzecz jego niezależności energetycznej od Rosji przez szybszą realizację projektów dywersyfikacji źródeł energii, inwestycje w odnawialne źródła energii i poprawę połączeń międzysystemowych, przy jednoczesnym zapewnieniu przystępnych cen energii, w szczególności dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji;
9. apeluje do Komisji, aby wspierała rząd Mołdawii w wywieraniu nacisku na platformy mediów społecznościowych w celu skutecznego rozpatrywania skarg dotyczących dezinformacji;
10. z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakie Mołdawia poczyniła w reformach związanych z przystąpieniem do UE, oraz zachęca rząd, parlament i prezydent Mołdawii do dalszych ambitnych reform w zakresie demokracji i praworządności, w szczególności do kontynuowania reformy wymiaru sprawiedliwości, walki z korupcją oraz dochodzeń i ścigania w sprawie skandalu dotyczącego oszustw bankowych z 2014 r., a także do tego, by na pierwszym miejscu stawiać jakość i trwałość, a nie tempo; przypomina, że priorytetem jest osiągnięcie wiarygodnych wyników pod względem ścigania korupcji i wyroków skazujących za korupcję na podstawie proaktywnych i skutecznych postępowań przygotowawczych; wzywa Komisję i ESDZ do szybkiego przedstawienia wniosku ustawodawczego rozszerzającego zakres globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka, tak aby obejmował on akty korupcji jako przestępstwo podlegające karze; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zdecydowanie wspierały przygotowania Mołdawii do członkostwa w UE i proaktywnie pomagały wzmocnić wszystkie wysiłki na rzecz owocnego zwieńczenia drogi Mołdawii do UE;
11. podkreśla, że Mołdawia musi przyspieszyć reformy, aby podnieść poziom życia ludności, zwłaszcza najsłabszych grup społecznych i osób mieszkających w regionach, oraz zapewnić młodszymi pokoleniom atrakcyjne perspektywy na życie i pracę w kraju, co zwiększyłoby odporność społeczną na ataki hybrydowe i pozwoliłoby zmniejszyć liczbę osób, które czują, że muszą opuścić kraj w poszukiwaniu lepszych warunków życia gdzie indziej w Europie; zwraca uwagę na potrzebę stworzenia młodym ludziom możliwości aktywnego udziału we wzmocnianiu odporności Mołdawii, np. poprzez

programy edukacji obywatelskiej, możliwości uczestnictwa w wolontariacie i udział w procesach decyzyjnych;

12. przypomina o swoim poparciu dla niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Mołdawii oraz dla wysiłków podejmowanych w ramach procesu negocjacyjnego 5+2 w celu pokojowego, wszechstronnego i trwałego politycznego rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego, opartego na poszanowaniu suwerenności i integralności terytorialnej Mołdawii w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową i z uwzględnieniem specjalnego statusu Naddniestrza; wzywa w związku z tym Rosję, aby wycofała wszystkie swoje siły zbrojne i cały sprzęt wojskowy z należącego do Mołdawii Naddniestrza oraz zapewniła – pod nadzorem międzynarodowym – natychmiastową ewakuację i całkowite zniszczenie amunicji i sprzętu znajdującego się w składach w Kiełbaśnej;
13. wzywa wszystkie podmioty polityczne, by przyczyniły się do spełnienia europejskich aspiracji obywateli Mołdawii, dążąc do konsensusu w sprawie najważniejszych i najpilniejszych reform, aktywnie angażując się w prace legislacyjne parlamentu Mołdawii w celu dalszej harmonizacji ustawodawstwa ze standardami UE oraz pracując nadal wspólnie ze społeczeństwem obywatelskim nad wszystkimi najważniejszymi reformami i nad ukierunkowaniem kraju na Europę;
14. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Mołdawii.